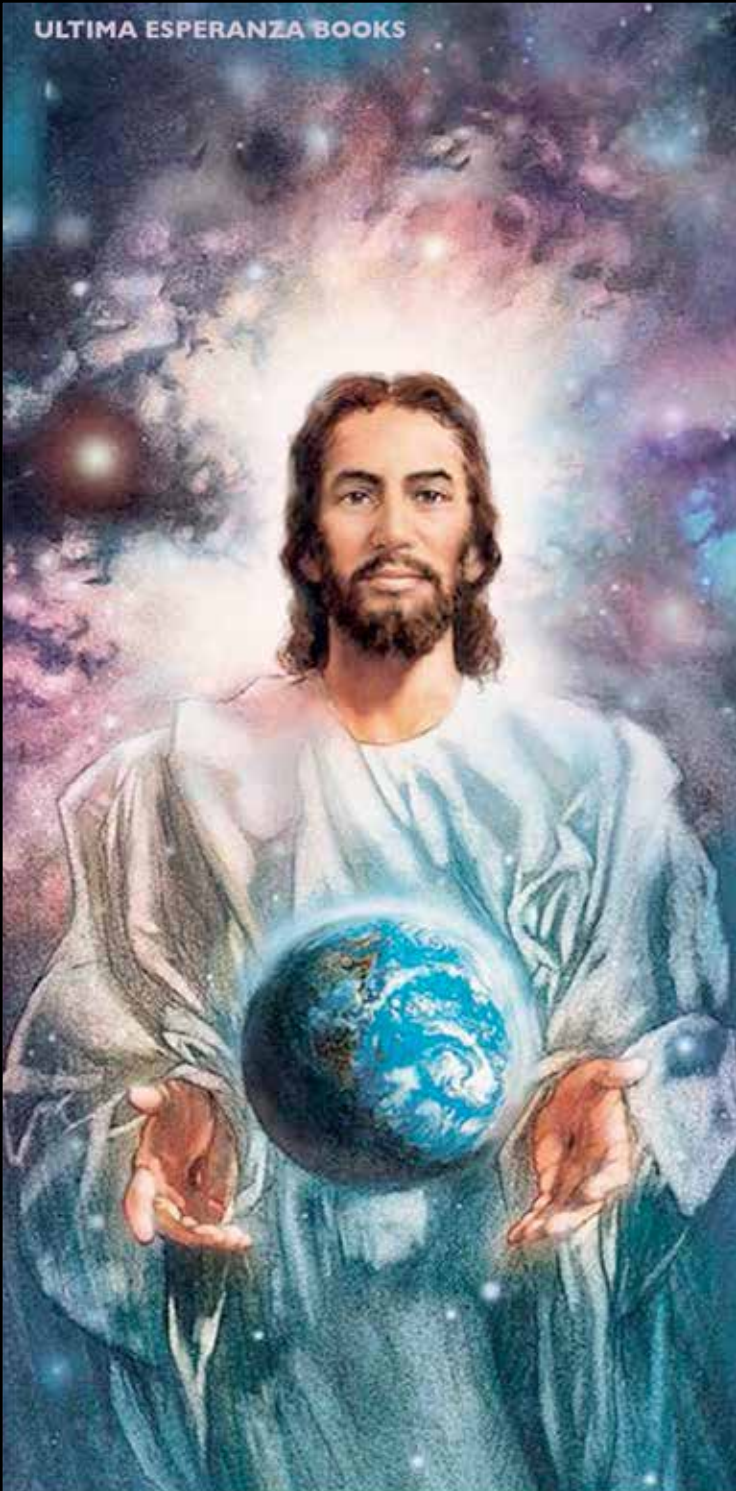

ULTIMA ESPERANZA BOOKS

JESUS

har återvänt
&
slagit sig ned i
SMÅLAND

Samtida iakttagelser av ALF PETERSON

Reflektion

Som så mycket annat i mitt liv har den här boken tillkommit av en ren och skär tillfällighet.

Så sent som 2 november 2013 hade jag inte minsta tanke på att skriva nån ny. Dagen efter, söndagen den 3:e, var jag på Ikea i Älmhult för att köpa nära småsaker. Och måndagen den 4:e började jag göra en skiss till det som du nu håller i handen.

Det var så att jag skulle ha en liten fest och bjuda några goda vänner. Bara på nåt enkelt.

Bland annat gubbröra hade jag bestämt, mitt eget matbröd efter vännen Gerds recept, nära snapsar och så öl. Mer skulle det inte bli. God karlamat, salongsberusning, men ingen fylla, så vill jag ha det. Och snaps ska drickas rumstempererad och i begränsade mängder. Per tillfälle. Det är min åsikt. Det där att den ska va iskall är ett dumt påhitt. Då försvinner både smak och arom.

(Det där receptet ville förresten Radio Kronoberg lägga in på sin hemsida så det förmedlade jag. Bakar Du också ditt matbröd kan jag rekommendera Gerd Linbergs noter. Receptet hittar du om du på internet söker på "*radio kronoberg brödrecept*".)

I gubbröran ingår som du säkert vet äggbitar. Ostkaka som jag själv bakar på opastöriserad mjölk från en bonde jag känner, blir det alltid till efterrätt och till den hallon från min egen odling. Plus rikligt med vispgräddade förstås. Det är nog tveksamt om bondekompisen får lämna ifrån sig mjölk som inte skjutsats via mejeriet i Jönköping för pastörisering, men han gör det ändå. Öppnar en kran i botten när han tappar ut. 10–15 liter brukar jag få. Han vet att han alltid blir bjuden på mina enkla tillställningar, så betala får

jag aldrig göra. Han är en rejäl kamrat och alltid blir det mjölk över så jag kan ysta en liten ost också.

Den lilla saken som var mitt huvudärende hos Ikea hade jag väl kunnat hitta i nån affär här hemma i Växjö. Jag har sex mil till Älmhult, men trots det kör jag ofta till Ikea även för småärenden. Skälet är att jag tycker det är roligt att köra bil och så himla trevligt att "gå rundan" där. Och alltid råkar det va lunchdags när jag handlat färdigt och dessutom är deras mat både billig och smaklig. Smäländskt både på det ena och det andra viset. Jag vet att jag tjänar in minst en tjuga bara på ätandet. Är ingen kvittosamlare men nog sparar jag flera kronor även på det lilla jag handlar. Jag har kollat priser så många gånger så därvid är jag säker. Jag känner mig trygg ekonomiskt när jag går på Ikea. Har man en bensinsnål bil så går totalen av utflykten på plus. Jag röstar på Miljöpartiet - men herre gud - bil måste jag bara ha.

Nästan hur få saker man än behöver så tjänar man på att åka till Ikea, så är det. Och om inte, visst måste man som sagt få unna sig lite här i världen! Allt handlar inte om pengar och inte om miljö heller. Även om miljön är tusan så mycket viktigare än pengar. Även för en äkta smålänning är det så. För när man ligger där i pappkistan på krematorierälsen och strax ska skjutas in - vad ska man då med de ovikta, undansnålade, väl gömda hundralapparna till? Kanske arvingarna inte ens hittar dom när de börjar röja.

I många år har jag retat mig på min äggdelare. Du vet en sån där med trådar och en liten vagga där man lägger det hårdkokta skalade och drar över den trådförsedda överdelen så man får strimlor. I min var två trådar avslitna och borta. Och just på söndagsmorgonen slarvade jag och då rök även en tredje tråd av. Då var apparaten obrukbar. Direkt förstod jag att jag måste ha tag i en ny inför festen. Första tanken var Ikea. Så man kan säga att den trasiga köksmojängen egentligen är orsaken till den här boken...

Naturligtvis hittade jag en äggstrimlare. Den var gul till färgen men rundare i formen än min gamla som var oval och vit. Sen köpte jag servetter, ett paket ljus och en toalettborste, det var allt. Så långt. Som sagt, det känns tryggt på Ikea, man behöver inte fun-

dera över vad såna småprylar kostar på andra ställen, för ingen slår dem. Förmodligen sätter de lågpris på just tingel-tangelsaker för att locka oss till restaurangen. Det är vad jag tror. Och sån trygghet ger matlust och så tjäna dom nåra kronor ytterligare...

När jag var nästan framme vid kassorna fick jag syn på boken. Den som heter HISTORIEN OM IKEA. Ärligt talat brukar jag aldrig köpa sånt som kan ses som smygreklam för företaget man besöker. Hur lågt priset än är satt. Reklam får man nog av på TV4. Där betalar man över 500 spänn i kvartalet i licensavgift och ska behöva sitta och titta på sån skit! Men många tittar förstås och påverkas och köper. Annars skulle annonsörerna naturligtvis sluta. "Man är väl för gammal."

Men där ser man hur det är med principer - hur man kan lita på dom! - så jag tog lika fullt den översta boken, och tänk, jag läste inte ens vad som stod på baksidan av den tjocka pocketutgåvan. Visst är det en märklig tillfällighet! Jag råkade fastna med pekfingeret på sidan 345, där rubriken var *En Möbelhandlares Testamente*. Ärligt talat så hade jag aldrig hört talas om att Ingvar Kamprad hade skrivit ett sånt.

När jag läst sidan 345 vände jag blad och skummade av även nästa uppslag. Det var spännande! Sen tog jag boken och mina andra prylar, betalade och gick till restaurangen och åt.

När jag har tid förekommer det att jag läser både tre och fyra böcker i veckan. Men det där går i perioder och vågor, det kan gå långa tider när jag odlar, fiskar, målar, musicerar eller hittar på nåt annat och inte öppnar en bok. De allra flesta lånar jag på vårt fina bibliotek. Jag har redan alldeles för många som står och samlar damm. Bara om jag råkar känna eller tycker extra mycket om en författare köper jag.

Vad som fick mig att sträckläsa Historien om Ikea berodde till stor del på författaren Bertil Torekulls fängslande sätt att skriva! Han håller en egen klass och fick mig att bli nyfiken på den nästkommande meningen, den var hela tiden ny och spännande. Det gick helt enkelt inte sluta läsa! Inte konstigt att han fått förtroendet

att skriva om Ingvar Kamprad. Och när jag kollade så visade det sig att han är äldre än mig – men fem år yngre än gubben Kamprad. Jag gillar gamla friska människor som inte hunnit bli gaggingar.

Ja, sen har man ju hört om Ingvar Kamprad. Både vad han själv sagt och vad tidningarna skrivit. Och nog skulle han kunnat försörja sig på att skriva och författa! Vilka stora tankar det finns hos denne man!

Jag blev helt, helt tagen och jag hade inte läst slut förrän framåt småtimmarna natten mot den 4 november. Då sov jag ett par tre timmar, sen började jag skriva. På den här boken. När jag får nåt roligt för mig är det som om sömnen viker, sviker och kan vänta.

På sidan 348 i den underbara skriften hittade jag till exempel:

”En bättre vardag åt de många människorna! För att nå vår målsättning måste vi ha resurser. Inte minst på det ekonomiska området. Vi tror inte på några stekta sparvar som flyger i munnen på oss. Vi tror på hårt och idogt arbete som ger resultat.

Vinst är ett underbart ord! Låt oss med en gång avdramatisera ordet vinst. Politiker brukar och missbrukar ofta det ordet. Vinst ger oss resurser. Resurser kan man bara få på två sätt, antingen genom vinst på någon verksamhet eller genom statens vinst på någon verksamhet eller genom skatter i någon form som Du och jag ska betala. Låt oss lita till oss själva också när det gäller att skapa de ekonomiska resurserna.”

Det där är den store möbelhandlarens egna ord.

En annan sån där tillfällighet, som den där Torekullboken, hände mig när jag 1979 köpte Flygsfors Glasbruk av Incentiveägda Orrefors. Jag kom efter lunch till det lilla samhället Flygsfors klädd i jeans och trätofflor, för att titta på en sprutbox som glasbruket hade till salu. (Jag kör fortfarande bil med trätofflor, men de måste va utrustade med bakrem.) Den där dagen slutade med att jag på kvällen skrivit under ett kontrakt och köpt hela bruket med ett antal fastigheter med olika beteckningar som hytta, sliperi, måleri, degelkammare, mekanisk verkstad, maskiner, inventarier, varulager,

en fullproppad glasbod, flera redan uthyrda separata byggnader, ett plåtslageri, en antikhandel. Alltihop för X kronor och lämnat en check på tio procent av köpeskillingen. En check som vd Göran Diedrichs – som förresten senare via ABU, blev chef för Bank of England i Schweiz – stämt av med bankdirektören för Sparbanken i Alvesta, där jag var kund. På den tiden hette direktören Sven-Ove Andersson, det var så sent på kvällen så han fick ringa på Sven-Oves hemtelefon.

En liknande oförglömlig händelse i mitt liv inträffade i slutet av 1963. Jag hade då under ett par år arbetat som rättare på ett gods norr om Växjö. En dag kom min hyggliga, välbeställda arbetsgivare, som var en stor ivrare för ardennerhästen i Sverige, godsägare Skogström och föreslog att jag skulle arrendera jordbruket på familjens Bergs Säteri. Skulle få arrendera.

– Jaha, tack, men, var i stort sett vad jag fick fram. Han visste om min bakgrund.

– Rättarn behöver inte va orolig (man var inte Du med sin arbetsgivare på den tiden). Jag har talat med två goda vänner, dom och jag går i borgen för rättarn, så han får rörelsekapital.

Så blev det. Avtalet var femårigt, det var redan då planerat att paret Skogströms mellanson sen skulle ta över.

Min egen far som varit arrendator i hela sitt liv dog i cancer när jag var 18 och jag tillhörde den äldre hälften i en skara på elva. 1964 var jag gift sen ett par år tillbaka. Åren på den stora gården var slitsamma, långt värre än vad både stutare och torpare haft det vill jag påstå. Inte en enda dags semester och de kortaste arbetsdagarna infann sig på söndagarna på vintern. Då skötte jag enbart djuren och då räckte det med tio timmar. Alla andra dagar var det minst 16 men oftast fler. Jag drog ner på sömnen så långt det bara gick. Det var arbetsamma men lärorika år.

Jag kan fortfarande rysa när jag tänker på förtroendet som dessa människor gav mig. På ett sätt var det mitt livs största erbjudande. På tidigt 1960-tal var det inte många förunnat att bli ”godsarrendatorer”. Inte i min ålder och med mina ekonomiska förutsätt-

ningar. Jag hade bara min kropp, plus enklare kunskaper i form av Hermods och lantmannaskola. Men min arbetsvilliga lekamen hade troligen jordägaren registrerat. Och lite hade han kanske förblindats av att jag var en hyggligt duktig hästkarl. Han hade under min tid som rättare nästan 20 mysiga fölston. Alla ardenner. Några åtog jag mig på fritiden under rättartiden att köra in och tämja. Mot extraersättning.

Den våren jag kom till Berg och började som rättare hade jag ännu inte fyllt 22. Jag var ensamstående. Med befattningen följde en tjänstebostad på tre rum och kök. Hyran var inte särskilt subventionerad kan jag väl säga. Lantarbetarna och ladugårdspersonalen bodde genomgående i tvåor.

I enligt med avtalet med Svenska Lantarbetarförbundet var arbetstiden under sommarhalvåret 07-18 med tre raster, plus fem timmar på lördagen, alltså jämt 50 timmar i veckan – den mörka tiden gällde kortare arbetsdagar. Ladugårdsfolket skulle ha ledigt var tredje söndag och då fick vi andra förstås ersätta. Så min fritid bestod i halva lördagen och hela söndagen två veckor på raken. Det räckte mer än väl. På söndagskvällen hade min arbetsgivare genomgång inför den kommande veckan om vad som skulle göras och varje kväll efter dagens slut skulle gårdsjournalen föras. Ersättningen för de där sakerna bestod i äran av att få vara ”arbetande rättare”. Journalen var ett mäktigt inbunden helt handskrivet verk av tidigare gårdsbefäl, som var intressant att glutta tillbaka i. Det hade funnits rättare före mig på Säteriet som varit bättre på att skriva än vad jag var, det upptäckte jag när jag läste. Riktigt snirkligt var en del präntat. Allt förstås för att imponera på arbetsgivaren.

I och med att jag åtog mig köra in unghästar så bodde jag (i smyg kan jag väl avslöja) den mesta tiden i selkammaren. En luftmadrass som jag gömde undan på dagen hade jag som bädd. Jag ville bekanta mig och bli god vän med dem som skulle tämjäs, därav den annorlunda sovplatsen.

Har heller aldrig haft särskilt stora sömnbehov så därför var jag uppe tre-fyra gånger på natten och la försiktigt på seldon, spände

remmar och bukband, satte betsel, klappade och pratade med dem jag skulle fostra. Halva jobbet gjorde jag alltså redan i stallet med hästen i spiltan. Samtidigt såg jag till att kraftfodret reducerades till bara en femtedel för att få skenlusten nedskruvad. Fyraåriga ardennerhästar är muskulösa och starka ska du veta. Lirk, lek, prat och åter prat och att skapa förtroende är det viktigaste. Godsägare Skogström var generös och jag tjänade nästan en halv månadslön extra.

Han ägde förresten också en läderfuxfärgad riktigt maffig ardennerhingst. Som han älskade och betjänade egna och andras ston med. Han var en gedigen hästkarl och med rätta stolt över den fullständigt magnifika hästhannen. Alla hingstföl som föddes såldes som åringar. Av stofölen valde han ut och behöll de mest rastypiska. Sven Skogström har betytt mycket för den svenska ardennerhästens utveckling och var en i hela landet välkänd och aktad hästkarl.

Ardennerhingstar är all världens fyrbentas kungar. Det talar de själva om med sitt sätt att uppträda och visa sig. Har du varit alldeles intill en sån bjässe så tycker du säkert likadant. Den där Berg-hingsten vägde garanterat över ett ton.

Många ville vara två under inkörning men jag föredrog att syssla ensam med dem på mitt eget vis.

Det är rätt vanligt att hästar skyggar för sånt som prasslar och fladdrar. För att vänja dom vid såna "farligheter" stoppade jag deras hö i krubban i en stor stark sopsäck av grått papper. Såna påsar prasslar mäktigt. När de förstod att den inte var farlig trädde jag försiktigt samma säck över huvudet, lät dem känna och klappade och förklarade med rätt många ord att den var ofarlig och lät dem stå nån halvtimme med den på. Sen kan vissa hästar va bilrädda, det är inte så ovanligt.

Med seldonen på, ett par fladdrande plastpåsar fastbundna i bogträden, en timmerkätting och ett rep hängande som slog dem lätt på sidan, brukade jag vandra iväg med dem. Skramlet och fladdret av kombinationen plastpåse, kätting och tross blev lagom och jag tog ut dem vid sidan av vägen som går mellan Säteriet och Bergs kyrka – ungefär mitt för Elin Wägners stuga. Vägen var

häradsväg och där körde förutom personbilar även stora lastbilar. Bussen mellan Växjö och Lamnhult passerade också. I backen upp mot kyrkan brukade de fullastade stockabilarna behöva växla ner. I dikesrenen två-tre meter ifrån vägkanten brukade jag parkera oss så eleven fick vänja sig vid buller och vinddrag och att det inte var farligt. Jag pjoskade inte – vi bara stod där bredvid varandra. Det var inte ens sockerbits- eller Ahlgrenbil-berättigat. De skulle inte få känslan av att de gjorde nåt märkvärdigt.

På sommarkvällarna efter jobbet och på söndagarna gick vi ofta en runda ner till Bergsjön, bort mot Tolg i ängarna, genom haggarna bland hasselbuskar, gamla ekar, stora lindar och blommor, alltid med full selmundering, stora vattenskopan och vår mat på hästryggen. Ibland gick jag före, ibland vid sidan, ibland efter, ofta hade jag stoet löst och pratade och undervisade henne. Tryggheten och samförståndet som skapades vid våra promenader, det var den jag var ute efter, och som sagt, jag förde ofta ett samtal. Jag kunde släppa hästen och sätta mig på en tuva, plocka några vildblommor och sen ropa in när vi skulle fortsätta. Alla mina elever tyckte om såna utflykter. När stoet infann sig på kommandot fick hon en sockerbit eller en Ahlgrenbil. Det behövdes inte många försök för att lära dem den saken och jag körde samma stuk med vem jag än hade med mig. För vissa kunde det ta lite längre tid men alla lärde sig att komma när jag kallade.

Även de söndagar då jag hade ladugårdsturen blev det några timmar över mitt på dan för hästinskolning före kvällsmjölknigen. Några andra fritidssysselsättningar hade jag egentligen inte.

Ute på stora vägen lärde jag dom att jag skulle gå framför. Det ingav lärlingen lugn. De fick lufsa bakom min ryggtavla med slaka tyglar och då gällde det att aldrig visa rädsla eller vända sig om. Bara gå som vanligt i lugn takt när bilarna passerade. Då insåg de att det där inte heller var farligt och rätt snart kunde jag börja tömköra.

Även om ardennerston väger 700-800 kilo och skulle kunna ställa till det, ger stillsamt småprat, lek, pyssel och kel den trygghet som är den stora hemligheten med att tämja. Ardennerhästar i synnerhet är intelligenta och underbara arbetskamrater. De bästa

man kan ha. När vi lärt känna dem och kan lita på varandra. Men det gäller att va generös. Aldrig försätta dem i omöjliga situationer. I skogen är det särskilt viktigt att aldrig överbelasta. Hellre köra en extravända med två halvlass än att vältra på även den sista stocken, hur långt och besvärligt det än är att släpa. Många fina dragarämnen har förstörts av okänsliga kuskar. Det är inte svårt räkna ut att det föder oro och nervositet om stackarn inte vet om den ska orka, eller vilken väg som är bäst och ovanpå det har nån som skriker och slår och är okänslig. Såna kusar blir garanterat heta och oengagerade. För så är det att ju stillsammare man kan ta sig fram i skogen desto mer får man utträttat. Det vet varenda äkta hästkarl.

Diorama, som jag kallade för Dio, visste att hon alltid kunde lita på mitt omdöme – att jag levde mig in i hennes situation. Även om det gick lätt med foran ända fram till de sista femtio meterna före avlägget, och vi dit kanske haft flera hundra meter plant och lättåkt, kunde det strax före avlastningsvältan finnas en backknöl, ja då fick jag ju lasta så hon utan för stor ansträngning klarade även den.

Nervösa heta hästar i skogen är det värsta och sämsta som finns. Skogskörning bygger verkligen på samarbete. När det dök upp nåt problem stannade Dio och jag, och även om hon kanske inte begrep vad jag sa, så förstod hon ändå när jag förklarar vilket spår vi skulle välja för att krängla oss fram. Jag vet att hon kände att jag tänkte på henne i första hand. Att hon gillade att jobba med mig fick jag många bevis för. Ibland när vi såg de andra forornas kuskar gorma och hetsa, kunde hon just ha hört en fågel sjunga. Då visste hon att jag kom fram, talade om att jag också hört och att jag skulle viska den där sångarens namn. De där egenheterna berättade jag aldrig om för någon. Det förblev hennes och min hemlighet.

Fanns det nåt hinder, ett kärr som man vill komma över för att gina, så måste man först själv som ansvarig ha testat bärigheten.

Alla vi ”utomhusarbetare” körde hela vintrarna med häst i de vidlyftiga skogarna, som tillhörde säteriet. Själva averkningarna sköttes av torpare och andra närboende som var duktiga skogsarbetare.

Man får aldrig glömma att ge hästen beröm och alltid ha en godisbit i fickan när den gjort nåt lydigt och bra. Att hålla koll

på ben, hovar och skor, att tvätta, massera och smörja bogar och däckelplatser varje kväll måste göras till rutin, och aldrig får man komma till stallet utan att hälsa, för hästar vill också bli sedda. De måste tycka om att arbeta tillsammans med sin kusk. Hur skulle annars hans och deras arbetsdagar se ut?

Att ardennerhästar är intelligenta och dessutom musikaliska bevisas av följande:

En tidig söndagsmorgon var jag ute på en sån där ”vandring” med Diorama. Hon var isabell, det vill säga sandfärgad med vit man och svans. Förutom att hon var det vackraste man kunde skåda var hon den mest tillgivna och lättlärd häst jag någonsin stött på.

I det typiskt småländska landskap vi befann oss fanns gott om näktergalar. Det här var på försommaren innan de börjat värpa och ruva. De gillar, som du säkert vet, att sitta och sjunga längst uppe i de högsta träden. (Märkligt är att de sen bygger sina bon lågt.) Jag minns det här som om det varit igår även om det nu är mer än femtio år sen. När det hördes en sån där underbart mäktig sång just från trädet jag satt under fick jag för mig att kalla till mig Dio. Med sitt enorma omfång kom hon fumligt och skruttigt i en valpig blandning av trav och skritt. Hon liknade en förvuxen baby, hennes blonda man, som jag tvättat innan vi gav oss av glimmade som silver i solen. Jag älskade henne, hon var både nyfiken och tillgiven. Hon förväntade sig en Ahlgrenbil och det fick hon förstås. När hon var framme reste jag mig, ställde mig alldeles nära framför henne, la pekfingret på mina läppar för att hon skulle förstå att det betydde tystnad och att hon skulle lyssna. Hon fattade vad jag ville och när jag började härma näktergalen i trädet och pekade mot den förstod hon alldeles med en gång vad jag menade. Det där var en av de märkligaste saker jag upplevt med ett djur – alla kategorier. Och för att bekräfta att hon begrep, så stannade hon från den morgonen ofta när just näktergalarna eller koltrastarna sjöng. Hon ställde sig blickstill, andades försiktigt, lade sitt vackra korta lilla huvud på sned, tittade ömsom på mig och ömsom upp i trädet varifrån sången kom. Hon sa liksom, hör du vad jag hör!

Både koltrasten och andra småländska skönsjungare lärde hon sig känna igen och betedde sig på detta minst sagt märkligt sätt. Varje gång hon reagerade på sången gick jag fram till henne, smekte hennes mjuka mule, gav henne en godisbit och viskade namnet på den där sångaren. Jag tror faktiskt hon lärde sig också vad de hette. Jag tog god tid på mig och upprepade sakta det jag sa.

Hon och jag hade också andra egendomliga saker för oss. När vi gått i strandkanten av Bergsjön ända bort till Holkastorp i Tolg fanns just där en liten hage som låg så vackert alldeles intill sjön. Då var hon ofta lite trött och la sig ner – denna koloss på 700 kilo – och även jag som på den tiden vägde inte 94, utan under 70...

Det hon älskade mest var när hon fick ligga på sidan och jag kliade henne i bringan och ner mellan frambenen. Nästan alltid somnade hon då med huvudet på min arm. Så låg vi sen en stund tills det blev för tungt för armen.

För att få utflykten att bli till en runda tog vi stora vägen hem. Fem-sex timmar var vi borta och i min ryggsäck, som hon fick bära, hade jag kaffe och en ost- och två äggmackor och ett par nävar havrekross till henne. Det var inte mycket men hon slickade byskopan tills det inte fanns en smula kvar. Och tro det eller inte, men när hon var klar gav hon mig tre slick på kinden – med yttersta tungspetsen. Man kan knappast tro det är sant.

Vid Ingelstorps kvarn stannade vi alltid och jag selade av henne. Jag behövde aldrig va orolig, hon sprang aldrig iväg. Skopan hade jag hängande i bygeln på däckeln där tömmen löper igenom, med den hällde jag kvarnvatten över hennes manke – det gillade hon.

Den där kända kvarnen hade brunnit nåt år tidigare så det såg inte riktigt ut som det gör idag på platsen. Om jag minns rätt hade där varit hela sex meters fall att nyttja.

När jag var klar med inkörningen av Dio tog jag henne till min häst – ingen annan fick köra henne, och rykten skötte jag också på egen hand. Jag förklarade för ladugårdsfolket att jag ville ha det så.

Vad jag mera minns från 1961 var att min lön var 3:54 i timmen, att mitt telefonnummer var Bergslund 59 och att telefonisten satt i

Lädja by. Vidare att Ahlgrens bilar kostade exakt ett öre styck. Såna köpte jag nämligen antingen hos Axmarker eller av Johansson, de båda lanthandlarna vid kyrkan. Jag kom på att Dio gillade dom, mest därför hade jag alltid ett gäng i fickan. På kvällen när jag pysslat färdigt fick hon dagens sista. Den lärde jag henne ta direkt från min mun. Jag satte den lilla bilen mellan mina läppar och hon var så rörande försiktig när hon tog den med sin ardennermule.

Om jag inte övernattat i selkammaren utan sovit inne i rättarbo-staden så gick jag ut och fodrade vid klockan sex. Så gjorde också de andra kördrängarna. Var och en skötte sin häst. Mjölkkorna förstås, men även hingsten, fölen, unghästarna och fölstone sköttes av ladugårdsförmannen.

Sen var det tillbaka in och blaska av sig lite – bara kallt vatten fanns i tvättstället, fixa frukost och matsäck till hela dan om vi skulle till skogen, och sen tillbaka till stallet senast kvart i sju. Då var det i första hand rykt som gällde, samt göra i ordning tornist med kraftfoder och höpåse. Jag höll Dio blänkande blank och hennes vackra vita man och svans var jag extra noga med (när ingen såg mig använde jag ibland mitt eget schampo.) Sen var det ett par andra saker som de andra kuskarna retade mig lite för. Jag tog med mig en 30-liters mjölkkruka med vatten och min skopa när vi skulle va borta hela dan. Faktum var att det mesta av vattnet drack hon oftast ur under dagen. Den andra saken var hennes täcke. Av fem stora jutesäckar som jag stoppat ett tunt lager halm i och sytt ihop med skördegarn, hade jag tillverkat det där täcket. Varje gång vi tog rast hivade jag det över hennes rygg. Första gången Skogström upptäckte överdraget och vattnet minns jag hans kommentar.

– Han är snäll vid Diorama rättarn – det är bra.

Ingenting mer och ingenting om att de andra kusarna kanske också kunde bli kalla om ryggen och törstiga. Det var ju en snäll kommentar men förmodligen tyckte han nog också att jag var jolmig. I efterhand ångrar jag, att jag inte gav order om både täcken och vatten. Men kompisarna var alla över 50 och jag bara 22. Skyll på det fegis kan jag tänka nu – men jag var ju ändå rättare...

När jag minns Skogström och ”min Dio” kan jag fortfarande bli

tårögd av alla fina minnen. Han var en rättvis och bra arbetsgivare och hon var inte bara stark, vacker, snäll, trogen och intelligent utan också musikalisk.

Ett oföreglömligt minne blev när jag stegade in på SE-bankens kontor i Växjö (om den då hette så) för att lyfta de första pengarna på lånet och visade upp den borgensförbindelse som de tre betrodde satt sina namn på.

Jag blev visad till en kamrer som var högt till åren kommen. Kanske var han redan pensionerad. Han såg på mig, tittade på namnen, begrundade mig på nytt, vaggade stilla på sitt grånade huvud och sa sakta: "Unge man, var rädd om de där namnen!"

Som en liten parentes:

Trots att säteriets marker var vida, så är man ju som arrendator hungrig men oägandes. Precis i en av åkerkanterna låg Lilla Björka och Elin Wägners skrivarstuga. För att skava mesta möjliga var jag nån gång inne och tog en sista tilta även på hennes tomt. När jag körde yttervarvet med plogen...

Det där med Flygsfors var i ett skede då Marcus Wallenberg, som var storägare i Incentive, veckorna innan hade bestämt att bruket skulle läggas ner och säljas. Han hade personligen besökt glasbruket och de anställda stod i givakt när han kom och de hoppades att nya investeringar skulle göras och att ingen nedläggning skulle ske. Men det blev andra visor.

Bruk i många branscher – jag tror glasbruk i synnerhet – var mycket speciella även på den tiden.

De anställda, och tyvärr ofta även ledningen, trodde man kunde göra som man alltid gjort. På Flygsfors var det inte svårt för Wallenberg att dra slutsatser. I alla tider hade sju-åtta man travat ut, eller rättare sagt upp, till lagret med en lampkupa tagen från kylröret i taget. (Lampglas var huvudprodukten.) Fyra trappor högt var det att gå, smala och branta – man kunde inte mötas utan att stanna på en plåtå över eller under. Bakom taksträvorna fanns en och annan trettiosjua gömd, som avsmakades då och då under dagen, det berättade

en som var med och bar kupor, för mig.

Lagerbyggnaderna var bara åtta meter breda, tre till antalet, fyra våningar höga, med branta sadeltak och uppförda i trä. Trätrapporna var extremt smala och branta, man kan rysa över vad det kostade att få upp en enda glob – de största var 90 centimeter i diameter – till plan fyra. Och att hämta och ta ner, packa i träull och få fram oskadd till kunden. Ingen kan någonsin ha gjort en rättvisande kalkyl. För då skulle den artikeln – med dom förutsättningarna – tagits ur produktionen.

Bruksmentaliteten var cementerad: ”så här har vi alltid gjort – och så ska vi fortsätta göra”.

Varför kom ingen på tanken att analysera och hålla koll på intäkter och kostnader och framtida marknad? Företaget Facit var ju ett skräckexempel. När man nu hade en (övertalig?) skara lojala medarbetare, varför inte försöka få in en ny produkt i produktionen. Trätofflor till exempel, som var relativt personalkrävande, enkelt att producera och hyggligt lönsamt, men det måste ju funnits mycket annat. Råvara i form av skog och grus fanns ju runt knuten och ung personal fast förankrad i det lilla samhället. Varje framgångsrikt tillverkande företag måste ju ha nya produkter under utveckling och förberedda när det som är i produktion slutar generera intäkter av något skäl. Det var ju enkelt att se att i det här fallet glasbranschen konkurrerades ut av länder med billig arbetskraft. Som kopierade ogenerat och hejdlöst. Och som hade lager i samma plan som tillverkningen och körde med truckar...

Då hade det behövts, det Kamprad uttalat om Ikea när företaget angreps: ”I stället gjorde vi då nåt som var bättre till ett lägre pris...”

Jesus var också företagsam och ekonomisk – kom att tänka på hur långt han fick de fem fiskarna att räcka...

När Flygsfors glasbruk var som störst fanns nästan 250 anställda. Det grundades 1888. Jag friskrev mig från ansvar för personalen i mitt köpeavtal.

Men ändå fanns där många före detta anställda som blev till en tung börda för mig. Så snart jag dök upp kom det frågor om mina planer. Jag bodde på den tiden i Alvesta och hade tio mil till bruket.

Både då och så här i efterhand kan jag förstå personalens oro. För jobb, familj och framtid. Glasbruket var samhällets enda arbetsplats, utöver ett litet sågverk och Konsumbutiken. Intill bruket låg fotbollsplanen och så fanns ett Folkets Hus som på de flesta bruksorter.

Jag hade inga planer på att driva bruket vidare och saknade kunskap om glastillverkning, vilket jag förklarade för säljarna och för tidningsjournalisterna och TV-reportrarna som väntade vid min bil redan på kvällen när jag kom ut med kontraktet. Förmodligen hade någon kontorsmänniska – kanske den som skrev ut avtalskontrakten – rapporterat om affären. Jag skämdes för att tala om att jag egentligen kommit för att titta på en begagnad sprutbox. Som vi skulle måla trätoffelbottnar i.

Dagen efter var det fullt pådrag i massmedierna om ”toffelmakaren från Alvesta” och vilda spekulationer om vad som skulle hända med bruket och samhället. Det var inte svårt att förstå att många hoppades.

Vid den där tiden drev jag trätoffeltillverkning med ett tiotal anställda. Bland annat levererade vi nästan 100 000 par om året till Ica. Vår styrka var att vi alltid punktligt höll leveranstiderna och hade hygglig kvalitet.

Många av konkurrenterna ville förstås också sälja till Ica. Rätt pris, jämn kvalitet och säkra leveranser var första budordet. Jag minns fortfarande att inköparen som jag gjorde upp med var en äldre man som hette Knut Franzén. En gammaldags, underbar hedersmänniska som fått förtroende för mig. Han satt på huvudkontoret i Göteborg.

Butikerna hade långt i förväg beställt sina annonser hos tidningarna och på måndagen i en viss vecka skulle våra varor va på plats. Vi sände direkt till Ica-butikerna i hela södra och västra Sverige. Jag hade inga planer på att etablera ytterligare en fabrik i Flygsfors.

Besvärligheten med att som ”utsocknes” komma in i ett brukssamhälle kan jag lite beskriva och ge en bild av genom att berätta, att när jag lyckats sälja de fabriksnya kartongerna i ”emballagehuset” och långtradaran kom och skulle börja lasta, dök ett gäng före detta anställda upp och förklarade att det där tänkte de inte god-

känna. Hur det kom sig att de köpt på sig såna enorma mängder emballage begriper jag inte – det blev två bil- och släp.

Alla kartonger som blivit över och som inte längre passade, intäkterna från dom hade i alla tider, alltsedan bruket startades tillfallit samhällsföreningen. ”Lasta och sälj, men pengarna är våra!”

Så stillsamt som möjligt förklarade jag att jag köpt bruket med inventarier och att jag inte utlovat nåt om en fortsatt glastillverkning och att jag måste få sälja och behålla pengarna. Men jag förklarade också att jag planerade att göra investeringar i de nedgångna byggnaderna för att försöka skaffa hyresgäster till lokalerna, helst företag med personalbehov. Det sista lugnade dem lite.

Yttertaken var på de flesta byggnaderna totalt uttjanta, taket över den stora hyttan var upprost och läckte som ett såll, det bytte jag ut redan första veckorna. I övrigt var takbeklädnaderna korrugerad plåt, tjärade papptak, tegel, aluminiumplåt och gammal rostig slät plåt på de på-, om- och tillbyggda kåkarna. Utställningen en trappa upp hade tak av – glas. Som förstås sprack av isens och snöns sprängkraft. Så mycket var så totalt nedgången.

Trägolven var så slitna så kvistarna (knaggarna) stod upp nästan en centimeter. Det lät förskräckligt när man drog en handtruck, och det var nästan så att man snubblade när man gick. Ett hemskt och talande bevis på hur det går för företag, som inte klarar att leverera vinst och göra avskrivningar och avsättningar för nödvändigt underhåll. Dessutom krävs ju investeringar till produktutveckling, marknadsföring och annat. Utan vinst går alla företag under. Förr eller senare.

Det fungerar på samma sätt med andra saker. Typ religiösa sammanslutningar. Tappar man så tappar man. Har man gott om miljarder i kassan tar det förstås längre tid innan slutet infinner sig.

Men vilka enorma mängder prylar som följde med affären – utöver ansvaret! Byggnader och separata tomter, en del obebyggda, andra med rivningsfärdiga kåkar på, sammanlagt över elvatusen kvadratmeter golvyta enligt försäkringsavtalen. Vannor, kylrör, formar sen bruket startas, pipor, fullutrustad mekanisk verkstad med stort lager

av ädla metaller. Lampstommarna tillverkade de av mässing – där fanns säkert minst tio ton ädelt i olika dimensioner. Kubikmetervis med elupphängningar avsedda för lampor, monteringsavdelning med 15 stycken en vecka gamla skruvdragare bland annat.

Syra- och mältkar, glassiperi, målarverkstad, packkammare, utställningslokal med fyra splitternya montrar för utställningsdelta-gande. Packkammaren innehöll en fin gammal träullsrivare, minns jag. Monteringsavdelningen avtalade jag det skulle låsas om samma kväll vi gjorde upp affären. Där inne fanns bl a massor av hel- och halvfärdigt monterade kristallkronor, som i veckan innan körts ner från Orreforsbruket. Kontoret hade all inredning kvar med mattor på golven, gardiner för fönstren och firmapapper i skrivbordslädorna. En halvårsgammal jättelik gasolanläggning med ledningar in till de olika verkstäderna och en likaså nästan ny oljepanna, som jag förresten senare sålde till Kalmar kommun. Vidare kassavalv, trettusensjuttio två splitternya blå-vita linnehanddukar med firmatryck. Av vissa saker hade man köpt in och samlat på sig som ekorrar, upplevde jag. Och varulagret! Mängder färdiga produkter. Främst leveransklara monterade lampor och förstås lösa kupor! I tusental. Lagret var nyinventerat och prissatt till 1,8 miljoner – 1979 års priser. Alltihop blev mitt sent den där höstkvällen. Till ett pris som jag – inbillade mig – borde ha varit minst det tiodubbla.

Gick det bra? Hur mycket tjänade du på affären? Svaret är: fyra års arbete gav det! Men inte särskilt mycket vinst. Erfarenheter däremot i massor.

Jag ansträngde mig, bytte tak, rev uttjänta byggnader, renoverade och fick in nya hyresgäster, så jag tycker själv inte att jag ”rufflade”. Men glasbruk är inga höjdarinvesteringar och även Flygsfors förfaller på nytt. Jag sålde alltihop efter fyra år. Och som sagt, man ser samma resursslöseri på många andra ställen. Det är verkligen tur för vårt land att det finns företag som klarar sig i konkurrensen och kan generera vinster till fromma för ägarna, anställda och Sverige.

Ett kärt minne av Flygsforsaffären hänger i mitt köksfönster – just nu – eftersom det är i början av januari. Från första advent till en bra bit in i februari, när dagsljuset återvänder, finns där en

julstjärna från Flygsfors. Den är tillverkad i glas och mässing och har flera gånger skadats och farit illa när jag packat den upp och ner. Men jag har tejpat och limmat och klistrat – därmed är den om möjligt ännu kärare. Jag släcker den inte under de där månaderna, den får förbli tänd dygnet runt.

Jag gissar att den är tillverkad av nån anställd på dennes fritid och blivit bortglömd. För vare sig på bruket, i nån butik eller annat hem har jag sett nån likadan. Kanske en prototyp.

När jag kom på att det vore roligt skriva nåt om min store idol i Älmhult så kom tanken – varför inte önska ner Jesus hit till Småland? För vad jag läst och hört om honom så var han också en intressant och fin människa. Min önskan besannades och han dök upp nere vid Araby strand.

Det kunde ju va roligt höra vad han tyckte om utvecklingen de senaste 2000 åren här på Jorden, det var tanken med att i fantasin bjuda in honom.

Sen finns det en del andra påhittade saker i boken men också ett och annat som är självupplevt och alldeles sant. Både att lägga stenmurar på riktigt och gammeldags vis och att dika är jag faktiskt duktig på. Utan att skryta jag är Proffs. Hästar är ett bra tag sen jag ägde. Men min vattenskopa har jag kvar. Numera står den på en av stenarna jag fick av min gode grävmaskinskompis i Härlöv. På den största i min radhusäng, med en gammal handslägga som sittpinne, tjänstgör den numera som fågelbad.

Vad tiden räcker till mycket när man trivs och har trevligt! För utöver den där lilla festen som jag ordnade har jag som sagt varit i Domkyrkan och lyssnat på Allemanskören, firat både jul och nyår och kluddat på ett par tavlor. Och alltihop under den tillmätta och avgränsade tiden 4 november 2013 till en bit in i februari 2014.

I maj ska jag fylla 75 om jag lever, så tiden är ju inte precis för mig. Men Ingvar Kamprad är 13 år äldre och Bertil Torekull åtta och Jesus 2000.

1

Så snart den nyanlände killen vid strandkanten rörde sig utstrålade han elegans. Utan att va tillgjord. Och inget om högfärd syntes till, trots att han såg ut som en filmstjärna. Trevligt för mig för högfärdspiltar är jag alldeles förskräckligt allergisk emot. Det är det absolut värsta jag vet. Det finns alldeles för många sådana. Jag vet inte varför, men förmodligen inbillar de sig själva att de är nåt.

Fridolf min fina katt, tycktes inte bry sig om besöket vi fått. Han sov eller vilade i alla fall hårt, nära spinnstadiet och tryckte sig mot mitt bröst.

Jag älskar när han mår. Och spinner han, då vet jag att allt är riktigt okey. Då är han vare sig hungrig eller nödig.

Mannen var storligen tilldragande. För omdömet "helhetsintryck" ska han ha en stark nia, som domarna i de löjliga tävlingarna i dans som sänds i TV skulle sagt.

Jag blev lite rädd när jag såg på honom. Det var nåt alldeles speciellt som började surra. Och då är jag ändå man och 75. Nån konstig tändning for genom mig. Varför kan inga vanliga svenska män klä sig så, och färga och locka och låta sitt hår växa ut långt och fint? Herregud vilken skillnad det skulle göra! Och ge tusan i jeansen som dom tror sexar till det. De flesta är inte utrustade tillräckligt på det viktiga stället för den typen av brallor. Sånt ser varenda människa, man såväl som kvinna. Det är skillnad med en mantel som den här killen bar. Då kan gissningarna få härja vilt och ohejdat. Och visst fantiserade jag, det får jag väl erkänna.

När han tittade på mig såg hans ögon liksom rakt igenom mig och strålglansen är omöjlig att beskriva. Om du nån gång har blivit så där blixtrande förälskad, då kan just den partners ögon ha lyst

och glimmat och strålat som hans gjorde. I så fall vet du vad jag försöker beskriva.

Han strålade! En gloria lyste över hans magnifika huvud och hår. Glasklar, snäll, ödmjuk och helt enkelt underbar, en fullständigt bedårande blick hade han. Det var inte så konstigt att jag blev till mig.

Kom på mig med att tänka ”han är nog nån slags försäljare, vad han nu kunde ha i säljväskan?”

Men han hade ingen väska, manteln var det enda förutom ett par sandaler, inget mer. Men det ringde i pinglande klockor och mitt inre försvar tillhöll mig ”akta dig om han försöker pracka på dig nåt!”

Och jag är försiktig – vill inte säga snål – men köper inte vad som helst av vem som helst.

Hans svenska var bra med endast en liten, nästan pikant brytning. Men han själv var så osvensk som någon bara kan bli! Han var märklig, mycket märklig och mycket hann gå runt i min skalle. Jag såg mig omkring. Inte en människa i närheten. Det fanns bara han och jag. Skulle han sälja eller köpa? Eller ställa nån fråga kanske? Vad ville han? Ha mig kanske? Var det bara kaffepengar han var ute efter? Eller? Hur såg han på mig? Om han nu såg.

Jag är visserligen säkert dubbelt så gammal. Har lite ölmage och halvtaskig kondis måste jag väl erkänna. Och små bleksiktiga händer. Bara några strån av mitt tidigare svall finns kvar. Men man kan aldrig veta hur andra ser på en. Såg han nåt hos mig? Så för tankarna. Blev han också lite småtänd?

I samma ögonblick som svirrandet dök upp blev jag generad. Det blev varmt, jag tror jag rodnade. Kände i alla fall att jag skruvade på mig. Skruvade mig så där dumt, på det löjlga viset som jag inte kan kontrollera. Hur jag än försöker är jag maktlös mot de där kropps rörelserna. Lika hjälplöst utlämnad som man är inför rodnad, stamning och svettningar.

Han kanske hade en helt annan smak. Helt, helt annan. Han kanske tänkte på män äldre än mig. Helskalliga, som lyckats skaffa sig en större buk genom god mat och gott öl. Eller kanske, hemska tanke, på små smärta blondintjejer. Gissa var det enda jag kunde göra. Och hoppas lite.

Kanske har Högste Chefen i vår stad rätt. Varför låta invandrare som inte har ordentlig utbildning få stanna? Ut med dom som inte kan uppvisa åtminstone 100 högskolepoäng. Ta aldrig in några sämre. Liksom bestämma en lägstagrens. Limit. Sätta normer. Regler behöver alla. Hur ser det inte ut där det slappas? Sverige åt svenskarna, är det nån i ledet som ropar.

Man får inte glömma bort den risk landet löper, den att dessa arma människor inte har hjärna nog att ta till sig några högskolepoäng överhuvud taget. Precis det som gällde för svarta för 100 år sen. Det var till och med "vetenskapligt belagt" att dom inte hade tillräckligt där uppe för att tillgodogöra sig...

Mången Svensson säger, jag är faktiskt liberal, men jag tycker att vi bäst hjälper dem hemma i deras egna länder. Och de flesta är kriminella, som man tvingas höra här och där. Till och med i en domkyrka.

"I flyktinglägren, i deras egna hemländer där kan vi utfodra dem", menar många välment. "Där det kryllar av likadana. Varför är dom så många förresten? Har dom inga p-medel? Skickar vi lite pengar till dom så behöver de inte känna sig ensamma eller utstötta. Som många gör när de kommer hit och klagar."

"De får gärna ta lite av mina pengar så de själva kan gå till butiken i sin egen stad eller läger och handla. Mat och annat. Vadå, finns inga butiker? Hoppsan det tänkte jag inte på! Men herregud då får de väl öppna butiker, eller gå lite längre vettja. De jobbar ju inte, så tid har de ju hur mycket som helst! Varför ska dom inte kunna anstränga sig lite? Och mjukt och sandigt har de det: Traska på för satiken! ni har ju fått pengar! Ska vi följa med och bära åt er? Handla måste ni väl ändå kunna göra? Eller klarar ni inte det heller?"

"Felet är att vi gör dem beroende av oss. Finns det inte inga tag i invandrare och svartskallar? Nää, jag hörde nån som sa att det var dumt att släppa dem fria. De klarar inte friheten, att ta hand om sig själva. Slaveriet var en lycka för dem. Det är vad jag anser. Jag Svensson, som alltid röstar och tänker rätt, ska du veta."

"Skickar vi ner svenska skattade kronor till latingarna så slipper

vi dessutom få vår luft förstörd av den förskräckliga vitlöksodören, bland annat. Och komma undan deras påfrestande utländska tjatter. Och deras kläder sen! Som de klär sig. Slöjor borde ändå regeringen kunna förbjuda.”

”Har du tänkt på att när vi använder vitlök i våra små fredagskvällssmårätter, då tycker jag den enbart luktar gott. Trots att svar-tingarna vräker i sig mängder av samma så vet de inte ens hur man ska tillreda den.”

”Nog ska man väl ändå kunna få stänga svenska gränser! Jag röstade mot EU. För jag anade. Men fler tullare måste väl hjälpa? Och poliser. Som upprättar ordentliga register. På alla familjemedlemmar till släkten där kriminalitet förekommit. Samkör, nu när vi har så bra system.”

”Ska det hålla på så här finns snart inte en enda svensk i hela Sverige. Utlänningarna tar över alltihop.”

”Men en sak är då säker. Aldrig att jag skulle låta min dotter gifta sig med en sån där.”

”Jaa, jag skäms inte för att säga vad jag tycker. Det är min åsikt. Som sagt var. Och på jobbet är det fler som tycker likadant. Så jag är inte ensam.”

Högsta Chefen har sitt nät ute och han lägger inte det i nåt vat-ten som inte är fiskrikt.

”Och muslimerna? Dom är ju visserligen nykterister men vad hjälper det. De är egentligen ännu värre. Jag funderar på att emig-rera. Till...”

”Det är väl inte konstigt att ingen vill anställa en svartskalle som knappt talar svenska. Och jag tror ärligt talat att det stora felet är att de inte kan svenska när de kommer. Det kunde de väl ändå lärt sig när de bara ligger i solen. Även om flytten kom lite hastigt. Och de inte visste vilket land de skulle hamna i. Men ändå, svenska är ju ett rätt stort språk trots allt.

Titta hur det är med våra fina svenska ungdomar! Skickar vi dem till Amerika till exempel, ja givetvis har vi lärt dom amerikanska. Hur skulle det annars se ut? Och ett körkort som är internationellt gångbart har de förstås i bagaget. Men med såna föräldrar som en

del av svartskallarna har så är ingenting konstigt. Det är vad jag tycker. Nää, arbeta och lära sig veta hut, det var vad som gällde när en annan var liten. Och av det har ta mig tusan ingen farit illa. Så anser jag och jag vet vad jag pratar om. Du skulle bara ha sett hur...”

”När vi skickar våra ungdomar på sommarjobb utomlands, eller för att studera, då har vi sett till att dom kommer till en riktig familj. Med ordnade förhållanden. Eget rum, bra säng, dusch och toa där de kan låsa om sig, telefon så de kan ringa hem om det skulle vara nåt. För vi är rädda om våra barn! Ett samtal varannan dag tycker vi är det minsta. Och eftersom de har körkort så ser vi också till att deras värdfamilj har en bil till dem. Den behöver inte va märkvärdig bara den startar och funkar och har besiktigade säkerhetsbälten. Tänk dig vilken skillnad på dom som invaderar oss! Varken pass eller visum har föräldrarna ordnat. Inte ens inresetillstånd. Jag säger bara herre gud!”

”Och som sagt hit skickar de sina ungar utan papper, utan nån anhörig och utan att ha bokat det minsta i förväg. Så där ser man, de skiter i sina barn. Hur konstigt det än låter i våra öron så är det så! Att de sen går här och gullar med dem – båda föräldrarna – det tror jag bara är fejk. Och varför jobbar åtminstone inte den ena föräldern? Det finns arbete åt alla som vill arbeta. Allt annat är bara skitsnack.”

”Vad är invandrarna för föräldrar? Tillverka ungar, det är de bra på, men när det kommer till försörjningen då...”

”I massmedia hör man ofta: Den dömde ska efter avtjänat straff. Utvisas. En utlänning till. Som har varit framme. Men sitta i våra fina svenska fängelser, det vill de. Hur skulle det bli om vi kom till deras land? Inte skulle vi då få! Näädu, jag säger bara – vi finge nog tusan...”

”Jag har ingenting emot invandrare. Tycker bara att de kunde prata svenska när de kommer, åtminstone.”

Och Svensson fortsätter:

”Här har man jobbat hela livet och arbetat och slitit och betalat skatt och varit hederlig och sett till att ungarna. Sen ska man behöva uppleva detta.”

Tillbaka till Helgasjöstranden. Hemska tankar ledde till att jag undrade om mannen framför Fridde och mig hade jobb. Så att han inte, trots att han såg proper ut, ändå var en sån där som vi ska betala för och som kommer att ligga kommunen till last.

Det där sista tänkte jag bara. Lite stil får man ju ha. Visa att man är svensk. Men jag tror han anade vad jag tänkte så han öppnade med – och nu blev jag alldeles paff:

– För det första har jag lite drygt hundratusen i sedlar insydda nere vid fällan i min mantel. Nya europengar, ocirkulerade i höga valörer. För det andra kom jag ner för att gifta mig.

– Ner? Jag förstod ingenting. Det lät kusligt med ”kom ner”.

– Var landade du? Fick jag fram i min djupa häpnad. Nu blev jag nervös och kände mig stirrig.

Vår flygplats – Smaland Airport – ligger alldeles nära, bara på andra sidan sjön, så jag tyckte ändå frågan om landningsplats var relevant. För just där vi stod fanns vare sig nån väg eller järnväg.

– Där! sa han och pekade, där landade jag. Just där borta på den lilla gräsplätten. Där folk tydligen solbadar och fikar. Det är inte mer än tio minuter sen. Han dök upp bakom en enorm gammal ek som rasat omkull för längesedan. Det togs förresten ett foto på mig just där, när jag står med några av mina instrument och tar en kopp kaffe. Jag har ett grävarbete på gång en bit därifrån. Krokusarna bakom örat var det två små grannflickor som ville jag ska skulle ha med på fotot. Jag hade precis utrustat mig med mätsnöret när de gick förbi och såg mig. Det var då de kom på idén och sprang hem efter de där vårblommorna.

Min reaktion på hans dumma förklaring på landningen blev den här:

Han ljuger, inte ens en liten helikopter kunde gå ner på den plätten, det var jag då säker på.

Nervositeten släppte och i stället blev jag blev förbannad. Inte rädd. Arg och ilsken över att han stod och drev med mig. Plötsligt märkte jag att alla mina känslor hade svalnat. Mer heterosexuell har jag nog aldrig känt mig. Det var bara hans snygga hår och fina händer som snurrat till det för mig. Resten hade jag faktiskt vare

sig tittat på eller fantiserat om. Han var en vanlig jävla invandrare som kommit för att skörta upp oss generösa svenskar. Och hans sedlar om de fanns, dom skulle jag vilja syna. Innan jag går på den niten. Gifta sig! Jaha ja. Vilken svensk tjej tror han gifter sig med en invandrare som är minst halvkriminell?

Märkligt hur snabbt situationen förändrades.

Men egentligen inte så konstigt. Det är ju många som vet hur illmariga och insmickrande invandrare kan vara. Och hur de ljuger och slingrar sig. Det märkliga med den här var att han pratade så bra svenska. Håret och språket var hans enda lilla eventuella försvår. Men lita på en sän? Akta sig Alf.

Precis då ville Fridde ner. Han behövde kissa.

– Hörrudu, sa jag. Det är nog dags att du berättar sanningen om din landning och ditt ärende!

– Okey, han log mot mig. Världsvant och utan minsta tecken på irritation. Jag är sju år och...

”Sju år”! Längre hann han inte förrän mitt sinne rann.

– Men då är du ju ett sånt där flyktingbarn om du bara är sju år! Har du inga föräldrar med dig?

Jag kände hur det började dunka i tinningarna och var rädd att min migrän skulle köra igång. Med den i full styrka kan jag bli sängliggande i flera dygn. Upp och fylla på mat och ge Fridolf sin gräddskvätt är det enda jag klarar under de där hemska perioderna. Själv kan jag varken äta eller dricka. Splyr – och får skura sen när det är intorkat, när jag äntligen blir lite bättre.

En del utländska ungar växer så man inte kan tro det är sant. Hur i helvete kan någon bli en och nittio på sju år? Då har det min själ funnits mat!

– Det kan jag säga dig att vår Högste Chef har bestämt att såna som du ska vi sluta ta emot. Ensamkommande flyktingbarn, det är ju precis vad du är! Bara sju år och du är bara en unge i vår kommuns mening.

Alla uttalanden av Högste Chefen flimrade förbi. ”Inga ensamkommande flyktingbarn. Dom kostar det skjortan att ta hand om. Och tänk vad tid det tar innan dom eventuellt kan bli skattedra-

gare”, det lägger han till. Och hans parti är stort i staden och i hela kommunen.

Jag försökte verkligen behärska mig och verka pedagogisk när jag fick fram:

– Du förstår att inom vår kommun har vi investerat hårt i några viktiga anläggningar, så vi har helt enkelt inte råd att ta emot såna som dig. Fattar du? Inte råd! INTE RÅD! Två ord som stavas I– N– T– E R– Å– D. På svenska, om du kanske också kan läsa och skriva.

Hans bronsiga hår gjorde att jag höll inne med att lägga till svartskalle. Jag försöker alltid uppträda städat. Vad jag tänker är en annan sak.

Och i det städade ingick att jag inte avslöjade att en del av kommunens investeringar gått till skrytbyggen, Idrottsarenor som rymmer 12 000 personer plus en massa annat i den stilen. Men eftersom de gamla grekiska värderingarna för idrottskämpar inte längre gäller, så har stadens största klubb helt enkelt inte råd investera i killar utifrån av tillräckligt god kvalitet. Och då blir det halvtomma läktare för det är bara vinna som gäller. Nu för tiden. Inte konstigt alls. Marknadskrafterna gäller nu för tiden även där. Men synd är det. Många fler än jag tycker så. Och de ensamkommande får åka hem igen.

– Var har du dina föräldrar? Dom är tydligen inte med.

– Mamma är död. Sen mer än 2000 år. Men min pappa lever.

Jag var på väg att krevera.

– Säg inte att du heter Jesus också?

– Jovisst, strålade han och hivade fram sin stora välvärdade krat-ta. Vi hälsade och jag mumlade både mitt för- och efternamn. Min lilla bleksiktiga hand darrade svettig och bara försvann i hans näve.

Jag var helt ställd och yr, matt och vinglig.

– Jahaja, fick jag fram. Jasså du är nere och hälsar på! Ja, det var ju sagt att du skulle komma tillbaka, så egentligen borde det inte va nån överraskning.

Men ändå – jag blev harklig och vimmelkantig.

– Det var ju trevligt klämde jag ändå i. Men nåt välkommen fick

jag inte till. Man är ju rätt ovan vid såna besökare.

Antagligen skruvade jag på kroppen också. Det kändes så. Eller rättare sagt jag vet att jag skruvar och vrider när jag blir överraskad. Och detta tillhörde kategori tio på överraskningslistan. Jesus!

För mycket, då sätter ryckningarna in. Först skruvning och direkt därefter ryckningarna. Oftast på de mesta olämpliga ställen. Lika bra att vara ärlig: På det olämpliga stället började det. Och är det då en kvinna som gör mig generad och överraskad, och det inträffar i en folksamling och alla börjar stirra och jag inte förmår stoppa hemskheten, då är det inte roligt.

Det har alltså inte det minsta med att jag blir fysiskt påtänd att göra, men eländet sätter sig så att alla tror det. Ren och skär nervositet handlar det om. Och jag har förstås aldrig vågat söka hjälp för plågan. Ingen skulle tro mig. För demonstrera egenheten och felet kan jag heller inte göra så där på beställning.

Men hur många gånger har jag inte önskat att spasmerna skulle sätta sig på NÅGOT annat ställe. Var som helst, men inte just där. Jag vågar inte prata om eländet med nån och aldrig har jag sett nån annan lida av åkomman. Nu var det som vanligt på det där olämpliga stället som ryckningarna satte sig, men det kändes ändå lite bättre att det bara var han och jag.

Fin i kanten var han. Han såg nästan trovärdig ut när han låtsades inte se min utsatthet. Tala om saker man inte önskar sin värste ovän. Det här är en sån sak.

Jag vill gärna klargöra att jag aldrig får erektion i den situationen. Jag säger det för jag anar att du kanske tror det. Deltagande och diskret nyfiken, eller hur? Du kanske funderar över hur det kan bli såna konvulsioner utan stånd. Samma fråga har jag ställt mig men jag har inget svar. Och som sagt, söka för en sån åkomma och låta nån få höra och kanske se – det skulle jag aldrig göra. Om tystnadsplikten och sjukhusjournalerna har man hört för mycket.

Men snälla du – nu när jag har varit så här öppen hjärtig – var mjuk och fin och neutral och undvik att överraska mig om vi ses. Lova, snälla du.

Jag förstod att det jag yttrat inte lät klokt. ”Nere och hälsar på”.

Bara så där och bara mig. Det här är inte möjligt! men till honom sa jag:

– Om det nu är så att du verkligen är Jesus så kan jag tala om att jag aldrig trott på dig. Ärligt talat är det så.

– Förklara, sa han mjukt och lade huvudet på sned så att svallet föll ner och täckte halva ansiktet.

Och nu upptäckte jag en ny sak med honom! Han var slätrakad. Det var kanske därför jag inte kunnat placera honom med en gång. Och det var ju ett bra tag sen vi sågs. Det var på religionsplanscher-
na i första klass år 1946, kom jag på till mitt försvar. Och vid det tillfället var han inte livs levande alltså. Annars var det mycket som var sig likt. Skicklig målare, han som gjorde planscherna.

– Du förstår, och jag var ärlig mot honom. Det där att Gud skulle ha avlat dig med helig ande. Det var det som gjorde att jag förstod att ni bluffade. Och du vet själv hur det är. Kommer man på nån med en lögn så litat man aldrig mer på den personen.

– Jag förstår dig. Var det Alf du hette?

Fridolf kom lunkande och ville in i selen igen. När det är nåt viktigt ser han att jag blir stressad och då ska han alltid upp. Som om han ville trösta.

Utomjordingen drog ett djupt andetag.

– Det blev klantigt när jag skulle introduceras. Både Storpappa och den där ängeln han skickade, visste ju mycket väl hur man gör barn. Hela historien blev fel. Vi har haft saken uppe Storpappa och jag, men att ändra och skriva om nu, det är heller inte lätt. Vi tycker inte det där är hela världen. Däremot kan jag säga att Storpappa inte alls är nöjd med killen som sitter som vd nere i Rom. Och det har varit oduglingar på den posten länge. Det vet ju jag också. Ja, du förstår – har man suttit på sin Storpappas högra sida i ett par tusen år, då har man hört och sett ett och annat.

Han förklarade både mänskligt och redigt. Jag förstod vart enda ord och vad han menade.

– Men vi är ändå totalt sett nöjda med ledningen i Vatikanen. För hur obegripligt det än är för den som har lite i huvudet, så får dom fortfarande över en miljard att tro, bland annat på den där

konstiga avelsen av mig. Och vare sig jag eller Storpappa bryr oss egentligen. Vi har annat att sköta och tänka på. Så här är det...

Och nu gissar jag att han nog kände av sin sexualitet. På nåt sätt kunde jag ana den genom manteln. Just vid sidan av repknuten. Han hade fruntimmer i huvudet – jag ger mig tusan på det! Även om jag är försiktig och blyg så lite har jag sett.

– Storpappa börjar bli gammal och vi måste tänka på framtiden och successionen. Man vet inte när han kan ramla av pinnen. Därför behöver vi ha upp en ny generation.

”Upp” – det lät nästan makabert.

– Ja nån av ungarna, och jag hoppas en dotter, får vara beredd att hänga med upp. Och det kan jag säga när jag förklarat och hon får reda på hur vi har det, då blir det inga problem. Se på mig! Varit vad ni kallar död i, vad blir det nu, nästan 1980 år. Ser jag ut att ha farit illa?

– Det är mycket att göra i himlen, fortsatte han. Men mest roliga saker. Inte bara arbete. Vi seglar, spelar golf, segelflyger, dansar, musicerar, rider, dricker *alko* utan att bli *holiserade*, kan äta hur mycket gott som helst utan att bli fullt rundlagda, odlar alla sorters grönsaker och rotfrukter som ni har här – och flera arter som vi tagit in från de andra planeterna. Ekologiskt och icke-ekologiskt, vi har allt man kan önska i mat och dryck och för vår fritid.

– Sen har vi en del andra aktiviteter som ni inte har här. En del har krångliga regler så jag tar det en annan gång. Plus att vi... där slutade han.

Han verkade inte trött på mig och jag uppfattade inte han trodde jag hade för svag hjärna för att lära mig regler. Men han slutade berätta vad det var mer de sysslade med i himlen. Hoppas han tar det en annan gång.

– Förmodligen vet ni här nere inte ens om att vi har ytterligare sex planeter i vår koncern. Tre av dem är betydligt större än Jorden. Själamässigt. Och som sagt, Storpappa börjar bli till åren och är ensam ägare till hela härligheten.

– Dessutom har jag förstått att när ni fantiserar om andra planeter, om de är befolkade eller inte, att ni tror att varelserna där i

så fall skulle va konstiga och se annorlunda ut. Det kan jag säga att det skiljer ingenting på er och dom. Ingenting i princip, för på alla våra andra sex är skarorna homogena, mörka visserligen med blont hår. Det är väl det enda, ljushåriga men svartare i skinnet, men i längd ungefär som ni. Om du har varit på Salomonöarna så har du säkert träffat mot folk från Lauans-släktet, såna ser de ut, redogjorde han.

– Nä, jag har inte haft tillfälle besöka de där öarna var jag tvungen tillstå. Ligger di långt från Danmark?

Det rapporterades också upp, att ni nyligen upptäckt att det funnits vatten på Mars. Det kan jag bekräfta. När Storpappas farfar var chef, då levde nära tolv miljoner där. Sen kom en däre och släppte en sän där atombomb och då strök allihop med. Så väte- och atom-bomber, de har ni inte varit först med här på Jorden. Det inbillar ni er vad jag förstätt.

Han fortsatte:

– Nu ska jag se till så vi får bort de där tokarna som håller på med sånt skräp här, annars tror jag era dagar också kan va räknade. Så här finns att göra för att få ordning.

Han gnuggade händerna när han sa det sista.

Vilken kille! Han ska tydligen röja! För en sekund trodde jag att jag drömde, men han stod där stadig och livs levande. Och visste uppenbarligen vad han både ville och kunde.

Men, tänk så fin han var – det fanns inte tillstymmelse till högfärd i rösten när han sa ”hela härligheten” – att hans Storpappa ägde hela härligheten.

Jag menar, han vet ju mycket väl att han är ensam arvtagare. Och det visste inte jag, att de var så stora i sitt ägande. Trodde bara det var Jorden. Varför har ingen sagt nåt om det? Påvarna måste väl ändå ha vetat?

– Vi har snackat igenom problemen och bestämde att jag skulle tvätta min mantel, raka mig, göra i ordning håret och fixa och sy in hyggligt med gångbar Jordevaluta. Och sticka ner hit. Det var igår eftermiddag vi sa hej då, Storpappa och jag. Jag hade förklarat för honom hur jag vill ha det och han hade inga invändningar utan